

*Хавронюк О. О.,
аспірант кафедри цивільного права та процесу
Хмельницького університету управління та права*

ЗАСТОСУВАННЯ НЕГАЙНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІДПОВІДНИХ ДОКАЗІВ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ НА БАЗИ ДАНИХ

Анотація. У статті досліджуються теорія та практика застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів як способу захисту прав на бази даних. Аналізуються національне законодавство та норми міжнародного права у цій сфері. Визначаються особливості застосування заходів забезпечення позову та заходів забезпечення доказів під час захисту прав на бази даних. Особливо увага приділяється обсягу доказів, які потрібно надати компетентному судовому органу для застосування цих заходів, переліку дій, що може заборонити або зобов'язати вчиняти суд.

Ключові слова: бази даних, цивільно-правовий захист прав на бази даних, запобігання порушенню прав інтелектуальної власності, заходи забезпечення позову, заходи забезпечення доказів.

Постановка проблеми. У ч. 2 ст. 432 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) [1] закріплюється перелік спеціальних способів захисту прав та інтересів на об'єкти прав інтелектуальної власності. При цьому їх застосування під час захисту таких прав на різні об'єкти характеризується своєю специфікою та потребує здійснення наукових досліджень. Особливо ці способи вимагають розгляду криз призму захисту прав та інтересів у правовідносинах, пов'язаних із використанням баз даних, що зумовлено потребами удосконалення українського законодавства у сфері захисту прав інтелектуальної власності та приведення його у відповідність із міжнародними та європейськими стандартами.

Вивчення аспектів захисту прав та інтересів, пов'язаних із використанням баз даних здійснювали у своїх роботах українські та зарубіжні вчені, такі як, зокрема, Г.О. Андрощук, В.С. Дроб'язко, Ю.М. Капіца, Д.В. Карпенко, Л.Т. Комзюк, М.А. Крумініш, С.Й. Литвин, І.М. Малиновська, В.Л. Остін, Дж.Х. Пайк, О.А. Підпригора, О.В. Фролова, Ю.С. Шемшученко. При цьому досі не здійснювались наукові дослідження, у яких би розкривались ключові закономірності та специфіка застосування окремих загальних та спеціальних способів захисту прав на бази даних.

Мета статті полягає у проведенні всебічного наукового дослідження теоретичних та практичних аспектів застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів у системі дії цивільно-правового механізму захисту прав на бази даних.

Виклад основного матеріалу дослідження. Закріплення законодавцем досліджуваного нами способу захисту прав інтелектуальної власності як спеціального (галузевого) обумовлюється не лише нематеріальною природою та значною економічною цінністю об'єктів авторських та суміжних прав, прав

промислової власності, але й різноманіттям способів їх порушення, складністю їх попередження та припинення. Не маючи можливостей діяти оперативно в напрямі запобігання правопорушенню та збереження належних доказів, особа фактично позбавлятиметься реальної можливості захистити свої інтелектуальні права. Тому, знайшовши відображення у п. 1 ч. 2 ст. 432 ЦК України та вибірково у ст. ст. 52–53 Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ (далі – Закон України № 3792-ХІІ) [2] як нормах національного законодавства, досліджувані способи захисту визначається і нормами міжнародного права, де констатується його важливість і необхідність гарантування у внутрішньому праві.

Так, ч. 1 ст. 41 Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15 квітня 1994 року (далі – Угода ТРІПС) [3] як базову мету правового захисту прав інтелектуальної власності встановлює те, що її члени повинні гарантувати, що процедури щодо захисту прав інтелектуальної власності, як визначено в Угоді, передбачаються їхнім законодавством для того, щоб дозволити здійснення ефективних заходів проти будь-якої дії, яка порушує права інтелектуальної власності, включаючи термінові заходи, спрямовані на запобігання порушень, а також заходи, що стримують від подальших порушень. Далі на розвиток цього положення ч. 1–2 ст. 50 Угоди ТРІПС закріплюється необхідність наявності в органах судової влади права вимагати виконання негайних та ефективних тимчасових заходів *inaudita altera parte* (не ставлячи до відома іншу сторону спору) з метою: а) запобігання порушень будь-якого права інтелектуальної власності і, зокрема, запобігання введенню до комерційних каналів під їх юрисдикцію товарів, включаючи імпортовані товари, відразу після проходження митного кордону; б) збереження відповідних доказів щодо інкримінованого порушення.

Інший ключовий документ у цій сфері, а саме Директива 2004/48/ЄС Європейського парламенту і Ради ЄС про забезпечення прав на інтелектуальну власність (далі – Директива 2004/48/ЄС) [4], яка поширює свою дію на Європейський економічний простір, також містить:

1) обов'язок держав-членів ЄС гарантувати на рівні національного законодавства можливість судових органів за заявою сторони, яка надала достатню кількість доказів в обґрунтування своїх вимог, що її право на інтелектуальну власність було чи буде порушено, ухвалити рішення про застосування швидких та ефективних тимчасових заходів для збереження відповідних доказів щодо передбачуваного порушення за умови захисту конфіденційної інформації (ч. 1 ст. 7);

2) окрім іншого, можливість накладати на передбачуваного порушника судову заборону, розраховану на запобігання будь-якого неминучого порушення прав на інтелектуальну власність або забороняти на тимчасовій основі та за умови пе-

ріодичних штрафних платежів у передбачених національним правом випадках продовження заявлених порушень такого права (ч. 1 ст. 9).

У науці ж відзначається, що широке застосування проміжних заборон проти правопорушника є характерним для всіх держав-членів ЄС, але суттєво різняться обсяг доказів, який має надаватися для прийняття судових рішень, залишаючись при цьому досить значним [5, с. 187]. Директива 2004/48/ЄС лише у загальних рисах вирішує це питання, оперуючи поняттями розумності та достатності (обґрунтованості) доказів, що повинні бути надані у разі порушення в промислових масштабах, передбачаючи як можливі докази банківські, фінансові та комерційні документи, які знаходяться під контролем іншої сторони, за умови захисту конфіденційної інформації. Зупинимось на цьому питанні дещо нижче в аспекті українського законодавства та захисту прав на бази даних крізь призму предмета доказування під час звернення до застосування аналізованого способу захисту.

У контексті превенції цивільних правопорушень зменшення розмірів можливої заподіяної шкоди та збереження необхідних для судового розгляду доказів (отримання яких згодом може стати неможливим або ускладненим [6, с. 50]) застосовується аналізований спеціальний спосіб захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, зокрема на бази даних. О.О. Кузьминський, підкреслюючи важливість оперативної реалізації цього способу захисту як гарантії недопущення та припинення правопорушень, говорить (щодо комерційних, фірмових найменувань) про відсутність законодавчого закріплення таких невідкладних заходів. У зв'язку з цим автор пропонує звертатись до положень Господарського процесуального кодексу України у частині «запобіжних заходів» [7, с. 299]. Розглядаючи останній інститут як досить своєрідне і кількісно та якісно обмежене поєднання заходів забезпечення позову та заходів забезпечення доказів, звернемось до положень Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) [8] як більш цілісного, системного і теоретично обґрунтованого акта законодавства. Загалом підтримуючи зазначений підхід автора і визнаючи його доцільним також щодо захисту прав на бази даних (засновуючись на сутності заходів забезпечення позову як попередньої судової заборони, спрямованої на запобігання порушення та на захист авторського права [9, с. 25]), далі розглянемо детальніше ч. 1 ст. 152 ЦПК України, яка визначає види забезпечення позову. Крім цього, саме заходи забезпечення позову найбільше відповідають інституту запобіжних заходів у розумінні Угоди ТРІПС (на категоріальному та процедурному рівнях, оскільки застосовуються негайно (протягом двох днів з дня подання відповідної заяви) без повідомлення відповідача та інших осіб, які беруть участь у справі за згадуваним принципом *inaudita altera parte*, хоча у ч. 7 ст. 153 ЦПК України і передбачається надіслання копії ухвали особі, щодо якої вжито заходів забезпечення позову негайно після її виконання).

Вважаємо, що доречно звернутись і до заходів забезпечення доказів, які, згідно до змісту ч. 1 та ч. 3 ст. 135 ЦПК України, можуть застосовуватися до пред'явлення позову, зокрема як «спосіб встановлення» суду, до якого слід подавати відповідний позов. Разом із заходами забезпечення позову забезпечення доказів виконує вказані вище функції і відповідає меті аналізованого способу захисту в частині збереження необхідних доказів. Тому спираємось також на положення ст. 133 ЦПК України, яка стосується видів забезпечення доказів, та ст. 53 Закону України № 3792-ХІІ щодо способів забезпечення позову у справах про

порушення авторського права та суміжних прав. При цьому, виходячи з предмета і завдань нашого наукового дослідження, зосередимось виключно на особливостях застосування вищевказаних способів під час захисту прав на бази даних.

Розглядаючи такий спосіб забезпечення позову, як накладення арешту на майно, яке належить відповідачу, зазначимо таке. Накладення арешту, відповідно до положень п. п. «б–в» абз. 1 ч. 3 ст. 53 Закону України № 3792-ХІІ, може поширюватись на: 1) примірники баз даних, якщо вони поширювались у фізичній формі (наприклад, на CD-дисках, флеш-накопичувачах), матеріали та обладнання, яке використовувалось для вилучення першої бази даних, подолання її систем захисту, відтворення змісту та подальше поширення; 2) накладення арешту і вилучення рахунків та інших документів, які можуть бути доказом вчинення дій, що порушують або створюють загрозу порушення (чи підтверджують наміри вчинення порушення) авторського права на бази даних. На нашу думку, доцільно накладати арешт і на доменні імена та веб-сайти, якщо на них незаконно розміщувались бази даних або їх частини в обсязі, який перевищує особисті потреби використання.

Перелік дій, що суд може заборонити вчиняти можливому порушнику прав на бази даних, досить детально визначений уже в ч. 1 ст. 53 Закону України № 3792-ХІІ. До них належать виготовлення, відтворення, продаж, здавання в майновий найм, прокат, ввезення на митну територію України та інше використання, передбачене цим Законом, а також транспортування, зберігання або володіння з метою введення в цивільний обіг примірників творів (зокрема, баз даних), щодо яких припускається, що вони є контрафактними, а також засобів обходу технічних засобів захисту. Обхід технічних способів захисту баз даних від незаконного використання може відбуватись за допомогою хакерських засобів, обходу влаштованих у комп'ютерні програми захисних алгоритмів, які також стоять на заваді будь-якому копіюванню інформації з бази тощо. Встановлення ж обов'язку вчинити певні («позитивні» для належного правоволодільця) дії полягатиме у видаленні незаконно отриманих елементів бази даних (або її повністю) з різноманітних носіїв інформації, зокрема з веб-сайтів, обмеженні доступу до них сторонніх осіб, повідомленні користувачів незаконно отриманих та розміщених баз даних про їх законного власника тощо.

Серед способів забезпечення доказів (допит свідків, призначення експертизи, витребування та (або) огляд доказів, зокрема, за їх перебуванням) найважливішим та найбільш дієвим є призначення експертизи. Саме своєчасне проведення судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності, що визначається як така у розд. V Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої Наказом Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 року № 53/5 [10], дає змогу встановити наявність чи відсутність факту порушення прав на бази даних шляхом порівняння копій даних заявника та потенційного порушника. При цьому для відповіді на питання про те, чи мало місце відтворення бази даних (назва 1) у базі даних (назва 2), як це визначає наведена Інструкція для комп'ютерних програм, потрібне вивчення широкого спектра питань: який/які відсоток/обсяги інформації всередині обох баз даних співпадають; чи могла інформація для бази даних (назва 2) бути отримана з іншого джерела, окрім бази даних (назва 1); чи використані в базі даних (назва 2) ті ж критерії відбору та систематизації матеріалу, що й у базі даних (назва 1), тощо.

Доцільно дослідити і положення згадуваних вище міжнародних актів щодо закріплення видів запобіжних заходів, подібних до способів забезпечення позову і забезпечення доказів. Директива 2004/48/ЄС у ч. 1 ст. 7 встановлює, що до заходів щодо збереження доказів можуть належати ретельний опис із вилученням або без вилучення примірників; фізичне вилучення контрафактних товарів; а також у відповідних випадках вилучення матеріалів та інструментів, використовуваних у виробництві та/або поширенні цих товарів і документів, які належать до них (що цілком кореспондує проаналізованим вище нормам українського законодавства). До тимчасових і запобіжних заходів у ч. 1 ст. 9 цієї ж Директиви належать: 1) судова заборона, розрахована на запобігання будь-якого неминучого порушення прав на інтелектуальну власність (яка може здійснюватися на тимчасовій та штрафній основі); 2) пролонгація терміну надання гарантій, спрямованих на забезпечення надання компенсації правовласнику; 3) судова заборона за тих же умов, що поширюються на дії посередників, чиїми послугами користуються треті особи в порушеннях права на інтелектуальну власність; 4) приписи проти посередників, чиїми послугами користуються треті особи в порушеннях авторських або суміжних прав; 5) визначення порядку вилучення або передачі сумнівних товарів, які можуть порушувати право на інтелектуальну власність, щоб запобігти їх надходження в канали торгівлі або рух по ним.

Ці ж заходи (за сутністю та спрямованістю, але не завжди за буквальним найменуванням, як бачимо) зустрічаємо і в нормах національного права, зокрема (хоча лише частково) проти посередників. Такий захід передбачається у пп. «ж» абз. 2 ч. 1 ст. 52 Закону України № 3792-ХІІ як право особи, чиї авторські або суміжні права порушено, вимагати від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, надання інформації про третіх осіб, задіяних у виробництві та поширенні контрафактних примірників творів і об'єктів суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту та про канали їх поширення. Проте, на нашу думку, цього буде недостатньо для забезпечення належного захисту і попередження порушень прав на бази даних цими третіми особами (зокрема, посередниками), адже недостатньо володіти лише інформацією про осіб, що використовують або поширюють бази даних (чи здійснюють підготовчі дії), необхідно припинити або попередити їх незаконні (навіть за добросовісного посередництва) дії, володіючи для цього належним правовим інструментарієм. Також такі треті особи можуть бути уже відомими правоволодільцю на момент подання позову чи заяви про його забезпечення, що потребує одночасно висунення вимоги про судову заборону і до них.

Таким чином, запозичуючи позитивний досвід європейського правового регулювання та пристосовуючи його до відповідних інститутів української правової системи, пропонуємо доповнити ч. 1 та абз. 1 ч. 3 ст. 53 Закону України № 3792-ХІІ так: після слів «відповідачеві»/«відповідач» додати «та (або) третім особам»/«та (або) треті особи» відповідно. Можна заперечити, що ніщо не забороняє позивачу-правоволодільцю визначити у позовній заяві кількох відповідачів, але, по-перше, треті особи (посередники) можуть діяти добросовісно, а по-друге, розкриття відомостей про таких третіх осіб може відбутись уже під час судового розгляду, тому з процесуальної точки зору (та для більшої ефективності попередження та припинення порушення прав та інтересів на бази даних) буде значно швидше і доцільніше для позивача застосувати спосіб

забезпечення позову, ніж залучати до справи ще одну сторону. Пропоновані новели дадуть змогу ефективніше захищати і права та інтереси на інші об'єкти права інтелектуальної власності.

О. Штефан, звертаючись до праць Д. Ліпчика та аналізуючи іноземний досвід, приводить також такі важливі для нашого дослідження запобіжні заходи, як інвентаризація, опис і накладення секвестру на один з контрафактних екземплярів; розпорядження особі, яка зберігає такі дані, надати інформацію про осіб замовників, продажі, рахунки, квитанції, бухгалтерські книги, кількість витрачених і проданих одиниць; вилучення певної кількості примірників твору для експертизи [11, с. 496–498; 12, с. 26–27]. Специфіка баз даних під час застосування таких заходів полягатиме в необхідності опису всього змісту, а не лише зовнішніх атрибутів (загального обсягу, зазначення авторства тощо) бази даних для подальшого дослідження їх тотожності чи відмінності із компіляцією даних, що належить позивачу; надання інформації охоплюватиме не лише передачу зазначеної інформації щодо незаконного поширення примірників баз даних, але й з урахуванням сутності останньої як складеного об'єкта права інтелектуальної власності дані щодо користувачів, які мали доступ до спірної бази даних (якщо доступ було обмежено і надано лише певним особам чи певному колу осіб, наприклад, під час здійснення підприємницької діяльності порушником), а за незаконного надання до неї необмеженого доступу, зокрема через мережу Інтернет, – інформацію про доменне ім'я та тривалість розміщення бази даних в Інтернеті; в плані вилучення кількості примірників розділяємо переважуючий у світі підхід про вилучення для експертизи не менше п'яти примірників бази даних [12, с. 27].

Про можливість застосування таких та інших запобіжних заходів, зокрема у справах про захист прав інтелектуальної власності на бази даних, говорить ч. 2 ст. 152 ЦПК України, що встановлює невичерпність законодавчого переліку, та п. 2 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову» від 22 грудня 2006 року № 9 (далі – Постанова Пленуму ВСУ № 9) [13].

Не заглиблюючись у процесуальні аспекти застосування заходів забезпечення позову та забезпечення доказів, зупинимось лише на вимогах до змісту відповідних заяв. У п. 4 Постанови Пленуму ВСУ № 9 зазначається, що, розглядаючи заяву про забезпечення позову, суд (суддя) має з урахуванням доказів, наданих позивачем на підтвердження своїх вимог, пересвідчитися, зокрема, в тому, що між сторонами дійсно виник спір та існує реальна загроза невиконання чи ускладнення виконання можливого рішення суду про задоволення позову (як причини забезпечення позову – О. Х.); з'ясувати обсяг позовних вимог, дані про особу відповідача, а також відповідність виду забезпечення позову, який просить застосувати особа, котра звернулася з такою заявою, позовним вимогам. У п. 12 Постанови Пленуму Вищого Господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17 жовтня 2012 року № 12 [14] до заяви про витребування доказів висуваються такі вимоги: має містити відомості про те, який доказ вимагається, підстави, з яких заявник вважає, що ці докази має підприємство чи організація, а також обставини, які можуть бути підтвержені цими доказами. Змістовно ці переліки повторюють (дещо розширюючи) положення ч. 2 та ч. 4 ст. 151, ч. 1 ст. 134 ЦПК України відповідно. Щодо відповідності виду забезпечення позову позовним вимогам, то суд досліджує правовий зв'язок між

тими негайними заходами щодо попередження чи припинення порушення виключних прав на базу даних та позовними вимогами (якщо прохання про забезпечення позову зазначається в позовній заяві), які покладені в основу позову. Наприклад, за вимог припинення незаконного використання бази даних та відшкодування завданих збитків і моральної шкоди позивач може звернутись до суду із заявою про заборону вчиняти певні дії, накладення арешту на майно та надання розпорядження порушнику надати суду фінансову звітність про отриманий дохід під час такого незаконного використання компіляції даних.

Висновки. Отже, застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів як спеціального способу захисту прав інтелектуальної власності, закріпленого на міжнародному рівні, реалізується в чинному українському законодавстві за допомогою інститутів забезпечення позову та забезпечення доказів. Не обмежуючись законодавчим переліком, вважаємо, що забезпечення позову у справах про захист прав інтелектуальної власності на бази даних може здійснюватися шляхом застосування численних заходів, головною метою яких є швидке та ефективне запобігання порушенню виключних прав на бази даних або оперативне припинення такого порушення. Ключовим заходом забезпечення доказів у зв'язку з досліджуваною проблематикою захисту прав на бази даних виступає проведення експертизи компіляції даних як об'єкта інтелектуальної власності з метою порівняння спірної бази даних та тієї, виключні права на яку належать автору чи іншому праволодильцю, для визначення наявності чи відсутності порушення прав.

Література:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
2. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64.
3. Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.wto.org/english/docs/et/legal/e/27-trips_01_e.htm.
4. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:195:0016:0025:en:PDF>.
5. Капіца Ю.М. Розвиток цивільно-правових способів захисту прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Приватне право і підприємництво. – 2014. – Вип. 13. – С. 186–190.
6. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності : [навчальний посібник] / В.О. Жаров. – К. : ЗАТ «Інститут інтелектуальної власності», 2003. – 64 с.
7. Кузьминський О.О. Спеціальні способи захисту права на комерційне (фірмове) найменування / О.О. Кузьминський // Форум права. – 2014. – № 1. – С. 299–303.
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – Ст. 1088.
9. Штефан О. Запобіжні заходи як попередня судова заборона, спрямована на запобігання порушенню та захист авторського права / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 1. – С. 25–35.
10. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : Наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 року № 53/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98/print1452711290680934>.
11. Липшик Д. Авторское право и смежные права / Д. Липшик ; пер. с фр. ; предисл. М.М. Федотова. – М. : Ладомир ; Издательство ЮНЕСКО, 2002. – 788 с.
12. Штефан О. Запобіжні заходи як попередня судова заборона, спрямована на запобігання порушенню та захист авторського права / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 1. – С. 25–35.
13. Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22 грудня 2006 року № 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/va009700-06>.
14. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності : Постанова Пленуму Вищого Господарського суду України від 17 жовтня 2012 року № 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>.

Хавронюк О. О. Применение неотложных мер по предотвращению нарушения права интеллектуальной собственности и сохранения соответствующих доказательств как способ защиты прав на базы данных

Аннотация. В статье исследуются теория и практика применения неотложных мер по предотвращению нарушения права интеллектуальной собственности и сохранения соответствующих доказательств как способа защиты прав на базы данных. Анализируются национальное законодательство и нормы международного права в этой сфере. Определяются особенности применения мер обеспечения иска и мер обеспечения доказательств при защите прав на базы данных. Особое внимание уделяется объему доказательств, которые нужно предоставить компетентному судебному органу для применения этих мер, перечню действий, которые может запретить или обязать совершать суд.

Ключевые слова: базы данных, гражданско-правовая защита прав на базы данных, предотвращение нарушения прав интеллектуальной собственности, меры обеспечения иска, меры обеспечения доказательств.

Khavroniuk O. Application of urgent measures to prevent infringement of intellectual property rights and preservation of relevant evidence as a way of protection of rights on database

Summary. The article examines the theory and practice of application of urgent measures to prevent infringement of intellectual property rights and preservation of relevant evidence as a way of protection of rights on database. Analyzed national legislation and international law in this area. Determined features to ensure the application of particular measures and securing evidence for the defense of the rights to the database. Particular attention is paid to the volume of evidence that should be provided to the competent judicial authority for the application of these measures, the list of actions that may prohibit or require the court to make.

Key words: database, civil protection of the rights to the database, prevention of infringement of intellectual property rights, measures to ensure the claim, measures to ensure the evidence.